

Sygn. akt I C 792/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2014r.

SĄD OKRĘGOWY w ŁOMŻY w WYDZIALE I CYWILNYM,

w składzie:

PRZEWODNICZĄCY: SSO ANDRZEJ KORDOWSKI

PROTOKOLANT: MONIKA CHRZANOWSKA

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2014r. w Łomży

na rozprawie,

sprawy z powództwa H. K. i M. K.

przeciwko Towarzystwu (...) SA w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powodów H. K. i M. K. kwotę po 75.000 / siedemdziesiąt pięć tysięcy/ złotych na każdego z nich wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2013r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powodów H. K. i M. K. kwotę 12.635,84 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 792/13

UZASADNIENIE

Powodowie H. K. i M. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwot po 100.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 446 § 4 k.c. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwot po 25.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem stosownego odszkodowania zgodnie z art. 446 § 3 k.c. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty. Ponadto wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Z uzasadnienia pozwu wynika, iż powodowie swoje roszczenia wiążą z krzywdą i szkodą doznaną przez nich po śmierci ich córki w wyniku wypadku drogowego z dnia 27 lipca 2012 r. Posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca wypadku, w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy zawartej ze stroną pozwaną. Po zgłoszeniu roszczeń pozwanemu, dokonał on wypłaty na rzecz powodów kwot po 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwot 1.559,89 zł (na rzecz powódki) i 18.489,44 zł (na rzecz powoda) tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Powodowie pismem z dnia 30 kwietnia 2013 r. zgłosili stronie pozwanej roszczenia w kwotach po 80.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem dopłaty do zadośćuczynienia oraz po 40.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się ich sytuacji życiowej. Pozwany decyzją z dnia 6 czerwca 2013 r. odmówił powodom wypłaty tych kwot.

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz solidarnie od powodów kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

W dniu 27 lipca 2012 r. w wyniku obrażeń doznanych w wypadku komunikacyjnym zmarła S. K..

Postanowieniem z dnia 30 października 2013 r. sygn. akt 2 Ds. 531/12 Prokurator Prokuratury Rejonowej w Elblągu umorzył śledztwo w sprawie powyższego wypadku, zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. wobec śmierci sprawcy czynu B. D..

Posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca wypadku, w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym Towarzystwem (...) S.A. w W..

S. K. była córką H. K. i M. K.. W chwili wypadku S. K. miała 23 lata, H. K. miała 46 lat, M. K. miał 45 lat. Powodowie mają jeszcze dwoje dzieci – 27-letniego syna i 16-letnią córkę.

Przed wypadkiem powodowie wraz ze zmarłą córką tworzyli zgodną, zżytą, rodzinę. O. powodowie pracowali zarobkowo. H. K. pracowała na stanowisku referenta w Prokuraturze Okręgowej w Łomży, zaś M. K. pracował na stanowisku kierowcy w Prokuraturze Rejonowej w Łomży. Nadal tam pracują.

Córka powodów S. K. przed wypadkiem studiowała prawo w trybie zaocznym (ukończyła IV rok tych studiów) i pracowała w kancelarii adwokackiej. Po ukończeniu studiów planowała odbyć aplikację adwokacką. Od około półtora roku przed wypadkiem S. K. nie mieszkała już z rodzicami i utrzymywała się samodzielnie. Była ona piękną i zdolną dziewczyną. Nigdy nie sprawiała rodzicom problemów wychowawczych. Relacje powodów z córką S. były bardzo dobre i bardzo bliskie. Powodowie i ich córka byli silnie związani emocjonalnie i żłyci ze sobą. Widywali się praktycznie codziennie, a poza tym często telefonowali do siebie. Powodowie mieli ze zmarłą córką bardzo dobry kontakt. Zwierała się im i relacjonowała im zdarzenia ze swojego życia. Nie było między nimi konfliktów. Powodowie byli bardzo dumni z córki S., z uwagi na to, jak radziła sobie w życiu, jak odnosiła się do innych ludzi, z uwagi na jej usposobienie. Była ona „ich oczkiem w głowie”, jej osoba była dla nich źródłem radości. Powodowie i ich córka wyrażali się o sobie nawzajem w samych superlatywach.

Powodowie bardzo przeżyli śmierć ich córki. O jej śmierci dowiedzieli się w dniu przedmiotowego wypadku. Przeżyli oni wówczas szok i wstrząs psychiczny. Nie mogli uwierzyć w to, co się stało. Powódka bezpośrednio po zdarzeniu korzystała z pomocy lekarskiej, gdyż nie była w stanie sama się uspokoić. Po śmierci córki powodom towarzyszył smutek, żal, ból. Powodowie po wypadku przebywali przez okres miesiąca na urlopie wypoczynkowym, a powódka dodatkowo korzystała z miesięcznego zwolnienia lekarskiego. Po upływie dwóch miesięcy po wypadku powodowie podjęli leczenie u lekarza psychiatry i psychologa i do chwili obecnej je kontynuują. Aktualnie uczestniczą w indywidualnych sesjach terapeutycznych nakierowanych na poprawę relacji rodzinnych. Powódka przyjmuje zalecone jej przez lekarza leki psychotropowe. Powodowie nadal przeżywają śmierć córki i w dalszym ciągu odczuwają ból. Ich świat „zawalił się”, stali się innymi ludźmi - nie są weseli, ani towarzyscy. Często odwiedzają grób córki. Powodowie aktualnie borykają się z problemami związanymi z wychowaniem ich młodszej córki, która po śmierci siostry zamknęła się w sobie, gorzej się uczy. Syn stron przebywa aktualnie w zakładzie karnym.

U H. K. w związku ze śmiercią córki wystąpiła przedłużona reakcja żałoby pod postacią zaburzeń adaptacyjnych, obecnie o łagodnym nasileniu. U powódki stwierdzono 5-procentowy uszczerbek na zdrowiu. Na stan psychiczny powódki ma wpływ nie tylko tragiczny wypadek, ale również kłopoty najstarszego syna, relacja z mężem i jego problem alkoholowy oraz kłopoty z wychowaniem najmłodszej córki. Powódka wymagała i nadal wymaga farmakoterapii, leczenia psychiatrycznego, psychoterapii.

Po śmierci córki M. K. przeszedł fizjologiczną reakcję żałoby trwającą krócej niż rok. Proces żałoby u niego zakończył się. W związku ze śmiercią córki powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu w aspekcie psychiatrycznym. Nie wymagał farmakoterapii, ani leczenia psychiatrycznego. Korzysta on nadal z sesji psychoterapeutycznych indywidualnych nakierowanych na poprawę relacji rodzinnych. Zaburzone relacje występowały jeszcze przed śmiercią córki. Tragiczny wypadek pogłębił ten stan rzeczy. Obecnie widoczne są pozytywne zmiany, poprawa funkcjonowania rodziny. U powoda wspomnienia związane z tragiczną śmiercią córki nadal są bolesne, szczególnie w czasie rocznic, świąt.

Pozwany przyznał i wypłacił na rzecz powodów, po zgłoszeniu przez nich stosownych roszczeń, kwoty po 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek śmierci córki S. K. oraz kwoty: 1.559,99 zł (na rzecz powódki) i 18.489,44 zł (na rzecz powoda) tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Powodowie pismem z dnia 30 kwietnia 2013 r. zgłosili stronie pozwanej roszczenia w kwotach po 80.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem dopłaty do zadośćuczynienia oraz w kwotach po 40.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się ich sytuacji życiowej. Pozwany decyzją z dnia 6 czerwca 2013 r. odmówił powodom wypłaty tych kwot.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody:

informacje z (...) Centrum (...) Sp. z o.o. w Ł. dot. powódki (k. 10) i powoda (k. 24), decyzja pozwanego z dnia 21 listopada 2012 r. (k. 47-48), decyzja pozwanego z dnia 17 stycznia 2013 r. (k. 49-50), decyzja pozwanego z dnia 29 stycznia 2013 r. (k. 51-52), zeznania świadków: S. C. (k. 60v – czas: 00:16:49-00:17:02), E. D. (k. 60v – czas: 00:19:44-00:19:47), K. M. (k. 60v – czas: 00:22:40-00:23:10), M. S. (k. 60v – czas: 00:24:34-00:25:02), kserokopie historii choroby powoda (k. 85-92), kserokopie historii choroby powódki (k. 93-102), opinia sądowo-psychiatryczna dot. powódki (k. 111-125), opinia sądowo-psychiatryczna dot. powoda (k. 126-138).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

W części na uwzględnienie zasługują roszczenia powództwo powodów oparte na przepisie art. 446 § 4 k.c. Nie mogły natomiast zostać uwzględnione roszczenia oparte na podstawie art. 446 § 3 k.c.

Bezsporna w niniejszej sprawie była kwestia istnienia odpowiedzialności pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. za następstwa wypadku z dnia 27 lipca 2012 r., w wyniku którego poniosła śmierć S. K.. Pozwany kwestionował jednak swoją dalszą odpowiedzialność, ponad kwoty wypłacone powodom w trakcie likwidacji szkody.

Zgodnie z dyspozycją art. 446 § 4 k.c., sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przepis art. 446 § 4 k.c. ma na celu zadośćuczynienie najbliższym członkom rodziny osoby zmarłej w wyniku czynu niedozwolonego doznanej przez nich krzywdy, a więc naprawienie szkody niemajątkowej, w odróżnieniu od przewidzianego w art. 446 § 3 k.c. odszkodowania za szkodę majątkową wynikającą ze śmierci bezpośrednio poszkodowanego. Prawidłowa wykładnia art. 446 § 4 k.c. wymaga przede wszystkim podkreślenia, że roszczenie oparte na tym przepisie jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia zmierzającego do naprawienia szkody majątkowej, opartego na art. 446 § 3 k.c. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji życiowej osoby bliskiej w wyniku śmierci bezpośrednio poszkodowanego, lecz ma na celu złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc członkom jego rodziny w dostosowaniu się do zmienionej sytuacji życiowej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2013 r., IV CSK 87/13, LEX nr 1383297). Zadośćuczynienie to ma zrekompensować krzywdę wynikającą z naruszenia dobra osobistego, którym jest prawo do życia w pełnej rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby.

Zgodnie z prezentowanym w orzecznictwie stanowiskiem na rozmiar krzywdy, o której mowa w art. 446 § 4 k.c., mają wpływ przede wszystkim: wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie

pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci osoby bliskiej, wiek pokrzywdzonego i jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10, niepubl.).

Ustawodawca nie wskazuje zasad ustalania wysokości omawianego zadośćuczynienia, a posiłkować należy się w tym zakresie poglądami wypracowanymi w judykaturze na tle stosowania art. 445 k.c., art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Niewątpliwie krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby bliskiej bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia wskazuje się, iż każdy przypadek powinien być traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Należy przy tym zaznaczyć, że zadośćuczynienie przewidziane w art. 446 § 4 k.c. jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która, jak słusznie wskazuje się w literaturze i orzecznictwie, nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie zatem rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar. Przesłanka „przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa” ma więc charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2002 r., IV CKN 1266/00 i wyrok z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/10). Rolą zadośćuczynienia jest bowiem złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie nie nadmiernej, lecz odpowiedniej sumy, w stosunku do doznanej krzywdy. Ustalenie jej wysokości powinno być więc dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa przy uwzględnieniu, iż wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

W niniejszej sprawie na podstawie wszechstronnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego należy przyjąć, iż niewątpliwie każdy z powodów doznał krzywdy, w postaci przede wszystkim cierpień psychicznych, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 27 lipca 2013 r. W wyniku obrażeń doznanych w tym wypadku życie straciła córka powodów, z którą łączyły ich silne pozytywne więzi emocjonalne. W wyniku przedmiotowego zdarzenia powodowie stracili najbliższą, kochaną przez nich osobę, która była ich „oczkiem w głowie” i z którą wiązali swoje nadzieje i plany na przyszłość. Niewątpliwie w związku z jej śmiercią powodowie doznali krzywdy.

Jak wynika z wyjaśnień powodów i zeznań świadków: S. C. (k. 60v – czas: 00:16:49-00:17:02), E. D. (k. 60v – czas: 00:19:44-00:19:47), K. M. (k. 60v – czas: 00:22:40-00:23:10), M. S. (k. 60v – czas: 00:24:34-00:25:02), przed przedmiotowym wypadkiem 23-letnia S. K. studiowała prawo w trybie zaocznym i pracowała zarobkowo. Po ukończeniu studiów planowała odbyć aplikację adwokacką. Od około półtora roku przed wypadkiem S. K. nie mieszkała już z rodzicami i utrzymywała się samodzielnie. Była ona piękną i zdolną dziewczyną. Nigdy nie sprawiała rodzicom problemów wychowawczych. Relacje powodów z córką S. były bardzo dobre i bardzo bliskie. Powodowie i ich córka byli silnie związani emocjonalnie i zżyci ze sobą. Widywali się praktycznie codziennie, a poza tym często telefonowali do siebie. Powodowie mieli ze zmarłą córką bardzo dobry kontakt. Zwierzała się im i relacjonowała im zdarzenia ze swojego życia. Nie było między nimi konfliktów. Powodowie byli bardzo dumni z córki S., z uwagi na to, jak radziła sobie w życiu, jak odnosiła się do innych ludzi, z uwagi na jej usposobienie. Była ona „ich oczkiem w głowie”, jej osoba była dla nich źródłem radości. Powodowie i ich córka wyrażali się o sobie nawzajem w samych superlatywach.

Z relacji wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków wynika, iż powodowie bardzo przeżyli śmierć ich córki. Świadek E. D. (k. 60v – czas: 00:19:44-00:19:47), która jest przyjaciółką powodów, zeznała, iż bezpośrednio po zdarzeniu powódka korzystała z pomocy pogotowia ratunkowego, bo nie była w stanie sama się uspokoić. Nikt nie mógł uwierzyć w to, co się stało. Zdaniem świadka powodowie strasznie to przeżyli i do tej pory ten ból nie ustąpił, a wręcz nasila się. Świadek S. C. (k. 60v – czas: 00:16:49-00:17:02) – matka powódki, zeznała, iż po śmierci córki powodowie bardzo przeżywali, towarzyszył im smutek i żal. Nadal przeżywają śmierć córki. Świadek potwierdziła, iż powodowie korzystali z pomocy psychiatry i psychologa. Również świadek K. M. (k. 60v – czas: 00:22:40-00:23:10) potwierdziła, iż powodowie korzystali i do tej pory korzystają z pomocy psychologa. Ponadto wskazała, iż po śmierci córki powodowie przeżyli wstrząs, trzy razy dziennie odwiedzali cmentarz. Zdaniem świadka M. S. (k. 60v – czas:

00:24:34-00:25:02) po śmierci córki powodów ich świat „zawalił się”, są to teraz inni ludzie – nie są uśmiechnięci, ani towarzyscy, przeżywają śmierć córki. Wskazała, iż leczą się, przyjmują leki.

Z informacji z (...) Centrum (...) Sp. z o.o. w Ł. (k. 10, 24), kserokopii historii choroby powoda i powódki (k. 85-92, 93-102) i opinii biegłej (k. 111-125, 126-138) wynika, iż po upływie dwóch miesięcy po wypadku powodowie podjęli leczenie u lekarza psychiatry i psychologa i do chwili obecnej je kontynuują.

Jak wynika z opracowanej na potrzeby tej sprawy opinii sądowno-psychiatrycznej dotyczącej powódki (k. 111-125), u H. K. w związku ze śmiercią córki wystąpiła przedłużona reakcja żałoby pod postacią zaburzeń adaptacyjnych, obecnie o łagodnym nasileniu. Biegła psychiatra stwierdziła u powódki 5-procentowy uszczerbek na zdrowiu. Wskazała, iż w jej przypadku rokowania są pomyślne. Zgodnie z wnioskami opinii biegłej na stan psychiczny powódki ma wpływ nie tylko tragiczny wypadek, ale również kłopoty najstarszego syna, który przebywa w zakładzie karnym, relacja z mężem i jego problem alkoholowy oraz kłopoty z wychowaniem najmłodszej córki. Śmierć córki była dla powódki tożsama z zerwaniem szczególnej emocjonalnej więzi pomiędzy osobami najbliższymi. W wyniku nagłego, niespodziewanego zerwania więzi rodzinnej powódka doznała naruszenia dobrostanu emocjonalnego oraz psychicznego. Po dwóch miesiącach zaczęła ona kontynuować pracę zawodową, którą nadal wykonuje. Z wniosków opinii wynika, iż powódka uczestniczy w indywidualnych sesjach terapeutycznych nakierowanych na poprawę relacji rodzinnych. Zdaniem biegłej na skutek śmierci córki powódka wymagała i nadal wymaga farmakoterapii, leczenia psychiatrycznego, psychoterapii. Zaobserwowano u niej pozytywne zmiany w relacjach z mężem i córką (syn przebywa w zakładzie karnym) oraz poprawę funkcjonowania rodzinnego.

Zgodnie z wnioskami opinii sądowno-psychiatrycznej dotyczącej powoda (k. 126-138), po śmierci córki M. K. przeszedł fizjologiczną reakcję żałoby trwającą krócej niż rok. Proces żałoby u niego zakończył się. Śmierć córki była dla powoda tożsama z zerwaniem szczególnej emocjonalnej więzi pomiędzy osobami najbliższymi. W wyniku nagłego, niespodziewanego zerwania więzi rodzinnej powód doznał naruszenia dobrostanu emocjonalnego oraz psychicznego. Po miesiącu zaczął on kontynuować pracę zawodową, którą nadal wykonuje. Z wniosków opinii wynika, iż powód uczestniczy w indywidualnych sesjach terapeutycznych nakierowanych na poprawę relacji rodzinnych. Zaobserwowano u niego pozytywne zmiany w relacjach z żoną i córką (syn przebywa w zakładzie karnym) oraz poprawę funkcjonowania rodzinnego. W związku ze śmiercią córki powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu w aspekcie psychiatrycznym. Z powodu śmierci córki powód nie wymagał farmakoterapii, ani leczenia psychiatrycznego. Korzysta on nadal z sesji psychoterapeutycznych indywidualnych nakierowanych na poprawę relacji rodzinnych. Zaburzone relacje występowały jeszcze przed śmiercią córki. Tragiczny wypadek pogłębił ten stan rzeczy. Obecnie widoczne są pozytywne zmiany, poprawa funkcjonowania rodziny. U powoda wspomnienia związane z tragiczną śmiercią córki nadal są bolesne, szczególnie w czasie rocznic, świąt.

Wszystkie wymienione powyżej dowody Sąd ocenił jako wiarygodne. Zeznania świadków są obiektywne, spójne i bezsprzeczne. Ponadto korespondują wzajemnie ze sobą oraz z wyjaśnieniami powodów i ze znajdującymi się w aktach tej sprawy dokumentami, których rzetelność i prawdziwość nie budzi żadnych wątpliwości. Opinie biegłej z zakresu psychiatrii sporządzone na potrzeby niniejszej sprawy Sąd uwzględnił w całości, oceniając je jako jasne, pełne oraz fachowe i rzetelne. Żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń do tych opinii i brak było podstaw do kwestionowania ich wniosków. Wiarygodność dowodów znajdujących się w aktach tej sprawy, na których Sąd oparł się ustalając stan faktyczny, nie budzi żadnej wątpliwości i nie była w sprawie kwestionowana.

Z omówionego powyżej materiału dowodowego niewątpliwie wynika, iż powodowie doznali w związku ze śmiercią ich córki krzywdy w postaci opisanych powyżej cierpień psychicznych. Zgromadzone w sprawie dowody pozwoliły w wyczerpującym stopniu na ustalenie wszystkich istotnych w niniejszej sprawie okoliczności, w tym przede wszystkim wpływu przedmiotowego wypadku na dalsze życie emocjonalne powodów i jego konsekwencji w życiu osobistym i społecznym, jak też ocenę stanu psychicznego i emocjonalnego powodów po wypadku.

Nie ulega wątpliwości, że krzywda wywołana śmiercią dziecka, jest – oceniając według kryteriów obiektywnych - jedną z najbardziej dotkliwych i najmocniej odczuwalnych z uwagi na rodzaj i siłę więzów rodzinnych oraz rolę pełnioną w

rodzinie przez – w tym wypadku – córkę powodów. W rozpoznawanej sprawie krzywda jest tym bardziej dotkliwa, że śmierć nastąpiła nagle w wypadku komunikacyjnym i dotknęła młodą, piękną i zdolną kobietę, zaangażowaną zawodowo i rodzinie, pracującą, czyniącą plany na przyszłość, której osoba była źródłem radości i dumy rodziców. Dla powodów była to utrata córki, z którą byli bardzo silnie związani emocjonalnie i zżyci, a także pokładali w niej swoje nadzieje.

Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności wynikające z zebranych w sprawie wiarygodnych dowodów, Sąd uznał, iż odpowiednią wyjściową kwotą zadośćuczynienia jest kwota 100.000 zł na rzecz każdego z powodów. Należało uwzględnić jednak fakt, iż pozwany wypłacił dotychczas dobrowolnie na rzecz każdego z powodów z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek śmierci córki S. K. kwoty po 25.000 zł, o które należało pomniejszyć powyższą sumę. Dlatego też na podstawie art. 446 § 4 k.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwoty po 75.000 zł (pkt I sentencji wyroku). Powództwo ponad tę kwotę Sąd oddalił (pkt II sentencji wyroku).

W ocenie Sądu brak było podstaw do uwzględnienia roszczeń o zadośćuczynienie dochodzonych w niniejszej sprawie w całości. To w jakiej wysokości należy przyznać zadośćuczynienie, winno być uzależnione od okoliczności danej sprawy, stopy życiowej społeczeństwa. Należy mieć na uwadze kompensacyjny, a nie represyjny charakter tego roszczenia. W świetle powyższego, w ocenie Sądu, żądanie kwoty 100.000 zł z tego tytułu na rzecz każdego z powodów należało uznać za wygórowane. Wysokość zadośćuczynienia winna być bowiem utrzymana w rozsądnych granicach i przyjęte przez Sąd kwoty w realiach przedmiotowej sprawy odpowiadają temu warunkowi. Sumy te przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość, biorąc pod uwagę aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa, a jednocześnie nie są nadmierne w stosunku do rozmiarów doznanej krzywdy.

O odsetkach od zasądzonych kwot zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 k.c., określając początek ich biegu na dzień 7 czerwca 2013 r. Należało uwzględnić bezsporny w sprawie fakt, iż powodowie pismem z dnia 30 kwietnia 2013 r. zgłosili stronie pozwanej roszczenia w kwotach po 80.000 zł na rzecz każdego z nich tytułem dopłaty do zadośćuczynienia oraz w kwotach po 40.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się ich sytuacji życiowej. W odpowiedzi pozwany decyzją z dnia 6 czerwca 2013 r. odmówił powodom wypłaty tych kwot. Wobec powyższego uzasadnionym było żądanie powodów określenia początkowego dnia biegu odsetek na dzień następnego po dniu wydania przez pozwanego decyzji o odmowie przyznania świadczeń na rzecz powodów.

Odnośnie powództwa w części dotyczącej odszkodowania opartego na podstawie art. 446 § 3 k.c., nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 446 § 3 k.c., sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że art. 446 § 3 k.c. służy rekompensacie rzeczywistego i znacznego pogorszenia sytuacji życiowej, uszczerbku o charakterze majątkowym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 4 kwietnia 2013 r., I ACa 15/13, Lex 1305991, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 lutego 2013 r., I ACa 1137/12, Lex 1286561).

W wyroku z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 445/08 (LEX 173555) Sąd Najwyższy stwierdził, iż znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c., obejmuje niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego (niewyczerpujące hipotezy art. 446 § 2 k.c.), jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na ich sytuację materialną. Ponadto w wyroku z dnia 2 grudnia 2009 r., I CSK 149/09 (LEX nr 607232) Sąd Najwyższy przyjął, iż pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c. polega nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, ale obejmuje także przyszłe szkody majątkowe, często nieuchwytnie lub trudne do obliczenia, niemniej prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej osoby najbliższej. „Stosowne odszkodowanie” obejmuje nieuchwytnie i trudne do wyliczenia szkody, polegające na pogorszeniu sytuacji materialnej, ale także na utracie realnej możliwości polepszenia, a nawet tylko ustabilizowania szeroko rozumianej sytuacji życiowej. Takie szkody nie dają się ściśle matematycznie dookreślić w konkretnych

kwotach pieniężnych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 listopada 2013 r., I ACa 509/13, LEX nr 1391853). W najnowszym orzecznictwie prezentowane jest stanowisko, zgodnie z którym wprowadzenie do polskiego systemu prawnego regulacji z art. 446 § 4 k.c. wyłączyło potrzebę przyjmowanej uprzednio interpretacji art. 446 § 3 k.c., polegającej na uwzględnieniu w ramach odszkodowania zasądzanego z tytułu istotnego pogorszenia sytuacji życiowej także elementów szkody niemajątkowej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2014 r., I ACa 649/13, LEX nr 1415823).

Mając na uwadze przytoczone poglądy judykatury, które Sąd Okręgowy w pełni podziela, należy stwierdzić, iż powodowie nie wykazali, by wskutek śmierci S. K. nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej w rozumieniu art. 446 § 3 k.c. Z przepisów art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. wynika obowiązek dowodzenia przez stronę faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Powodowie nie wywiązali się z powyższego obowiązku. Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody nie potwierdziły twierdzeń powodów o znacznym pogorszeniu się ich sytuacji życiowej wskutek śmierci ich córki. Dlatego też te twierdzenia należało ocenić jako gołosłowne. Strona powodowa, reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, nie przedstawiła dowodów, na podstawie których można byłoby ustalić, czy i w jakim zakresie sytuacja życiowa członów rodziny zmarłej uległa pogorszeniu wskutek krytycznego zdarzenia. Brak jest zatem podstaw do uznania, że śmierć S. K. miała wpływ na pogorszenie się sytuacji życiowej powodów. Dlatego też Sąd powództwo w tym zakresie, jako nieuzasadnione, oddalił (pkt II sentencji wyroku).

O kosztach procesu, uwzględniając wynik sprawy (wygraną powodów w 60 %, jednocześnie ich przegraną w 40 %), Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając.

Powodowie uiszcili opłatę od pozwu w wysokości łącznie 12.500 zł oraz kwotę 1.342,74 zł tytułem zaliczki na opinie biegłych. Uwzględnienia wymagało również, jako uzasadnione wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, który reprezentował powodów (zob. art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w łącznej wysokości 7.217 zł. Niniejsza sprawa nie była skomplikowana, ani trudna i nie zachodziły żadne szczególne okoliczności uzasadniające podwyższenie wynagrodzenia pełnomocnika ponad stawkę minimalną określoną w § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.). Również pozwany korzystał z zastępstwa przez profesjonalnego pełnomocnika (radcę prawnego), a wydatki z tego tytułu należy określić na kwotę 7.217 zł (§ 6 pkt 7 w/w rozporządzenia). W ramach wskazanych powyżej kosztów, po dokonaniu stosownych rozliczeń (po pomniejszeniu kwoty należnej powodom od pozwanego, stosownie do wygranej, o kwotę należną pozwanemu od powodów), zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę 12.635,84 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III sentencji wyroku).